

ناده‌ها و تلگرافات دربارهٔ نایب‌حسین گاشی و ماثالله‌خان

تصدیق حضور مبارک، گردم چند سال است که بشارات و ظلم نایب‌حسین نراقی گرفتاریم

رعایای نراق

خدش ویرادر و برادر زاده‌هایش هفده نفر همه شریرو بی‌باک و غدار نیابت نراق را از حکومت محلات و سایرالبلوک بدادرن پیشکش اجاره مینماید واز ما بیچارگان آنچه میخواهد میگیرد و آنچه باولیای دولت تظلم نموده پیشکش اجاره مینمایدو از جان یکمشترعیت فقیر کوتاه‌نمایند بواسطه، جناب حاجی میرزا نظام الدین پسر جناب آقای حاجی میرزا فخر الدین کاشانی در پیشکش حکومت چیزی زیاد میکند و مجدد بجان بیچارگان می‌افتد بیشتر از پیش استرداد مینماید والله توانائی و نفس تمام رعایای را گرفته املاک مردم را تصرف مینمایند جرئت اظهار نیست بالوطهای خودش که در دورش جمع هستند محصول و باغات و بوستان و گوسفندهای مردم را میبرند هر کس صرکند و نفس نکشد راما و هر کس بگوید و مدعی تصدی او بشود جمعیت اشرار با چوب و زنجیرهای یک بلباسی جرم میکند مردم بیچاره که پنجاه سال است صاحب آبی و خانواده هستند اگرا ورا کرد از رشت منع نمایند جان و مال او در معرض تلف میباشد من جمله هزار تومان مالیات را در این سند که سه مقابل عیناً و جبراً "زیادی گرفته است از عبید هذه لسنه تاکنون که حکومت هیچ محلی گرفته است در این وقت حضور مبارک حضرت والا ظل السلطان تظلم کردیم او را معزول فرمودند استدعا از حضور مبارک آنکه اورا احضار فرموده تعدادی های او را حضوراً ثابت نموده پس از معلوم احراق حق این بیچاره مردم را بذرما پید که مشغول دعاگوئی بوده باشیم امو امر مبارک است

قریان آستان مبارکت گردم پنجماه است از نراق بطهران آمده خانه و اموال خود را
مهر و موم نموده است.

خانه‌زاد شکرالله خان

از قراریکه از نراق سوئه‌اند نایب حسین نراقی که سالها است از طرف جناب آقای
میرزا باقرخان منشی باشی نایب نراق است که در شارت انواع واقسام تعدی و بیحسای
را نموده و مبتداً و مخفی خاطر آنکه آقای منشی باشی خیلی رئوف و مهربان هستند
تا کنون قبول تعددیات نایب مذکور را نموده تا حال که جان بلب رسیده واستبداد نایب
حسین از حد گذشت و این روزها از جمله تعدیات او اینکه غلام پنجماه است با عیال بطهران
بوده در برابر خانه نراق مغلن نایب حسین رفته قفل او را شکسته مبالغی که هنوز معین نیست
مخلفه و اشیاء غلام را برده برادر غلام خدمت مجتبه نراق با حضور جمعی از اهالی عرض
نموده که از جناب نایب به پرسید که بچه مناسبت قفل در برابر خانه اخوی مرآ شکسته و
اشیاء او را برده در حضور جمع حکم نموده تو سری زیاد باخوی زده وا و را از مجلس بیرون
گرده، در خصوص تعدادیات و شارت و استبداد آین ظالم مکرر به آستان مبارک کتبی "وتلکرافا"
معروف داشته و جمع اهالی بستوه آمده اجمع‌آما "شکایت بعرض آستان مبارک حضرت
مستلطباً شرف اقدس‌السلطان برده حضرت معظم الیه او را معزول از نیابت فرمودند
حال از مکارم آستان مبارک آنکه امر و مقرر شود آن ظالم مستبد را که قریب سه هزار تومان
تعدي نموده احصار فرمایند که حضوراً" رسیدگی فرموده احقاق حق این فقرابشود که همه
رعاياها بواسطه‌این مرحمت کمال تشكیلات و دعائ‌گوشی را داشته ودارند. امر امر مبارک است.

***
پرتال جامع علوم انسانی

مجلس شورای ملی ایران

سواد و خلاصه عرض عموم رعایا و گسبه گاشان
موردخه ۱۶ شهر ربیع الثانی ۱۳۲۵ نمره ۳۹۰۶ هو

مکرر از تعدادیات نایب حسین پشت مشهدی گاشانی و اتباع و بستان او تظلم نموده ایم
تا حال رفع ظلم او نشده و باعث جرئت و جسارت او گردیده بیشتر در صدد مذاہمت برآمده
و علانية مارا صده میزند و شب و روز با تلقیک گردش مینماید و در سرققات محمود آباد که
اگلی محال شهر را مشروب مینماید باغ ساخته و آب ما را میبرد و علاوه نیمطاق آب روز
پکشنه را تصرف نموده اجاره میدهد و یکی از اهالی را که حسین نام نعلبند است صده

سختی زده بیم هلاکت را دارد استدعای رفع شر او و احراق حق داریم.

بحکومت گاشان نوشته شده

***

مجلس شورای ملی ایران

سواو و خلاصه عرض رعایای نراق

مورخه ۲۴ شهر ربیع الثانی ۱۳۲۵ نمره ۴۴۱۳

از قم

نایب حسینخان سالهای متقدم است که نیابت دارد و کمال خوش رفتاری و سلوک را با ما نموده است. این اوقات معاون‌الملک بمعاونت با پسر اسباب زحمت و اذیت شده به نوعی "که فرارا" بقم آمده متحصن شده‌ایم استدعای رفع شراسار و او را داریم.

سابقه‌حالات نایب حسین معلوم و حکم شده است حکومت گاشان او را بطهران بفرستد
که در وزارت عدلیه معرف بعارضین رسیدگی شود.

***

مجلس شورای ملی ایران

سواو و خلاصه عرض غلام رضای ریخته‌گر و اصناف و عموم اهالی محله دروازه دولت مورخه ۲۴ شهر ربیع الثانی ۱۳۲۵ نمره ۴۳۵۶

از گاشان

قاسم برادر عیال نایب حسین پشت مشهدی بخانه‌دعاگو آمده عیال مرا کشیده
برده بحکومتی عارض شدم فراش فرستادم قاسم را گرفتند نایب حسین و پسرها یعنی در
بازار دو نفر از فراشان حکومت را گرفته حبس نمودند و پیغامات سختی برای حاکم دادند
که از ترس قاسم را رها کردن، برای خدا ترحمی بحال ما بیچارگان بفرمایید گاشن یهودی
بودیم و صاحبی داشتیم مگر دولت و ملت عجز از تنبیه اشاردارند تحقیق و رسیدگی فرمائید
اگر صدق عرض شده که رفع اشاره را فرمائید.

حکومت گاشان امریکات سریعه در احراق حق عارض نموده از اشاره ..... نمائید

***

وزارت داخله

نمره کتاب: ثبت ۱۷۹۳۵ گارتن ۲۹ دوسيه ۴

تاریخ خروج ۲۹ شهر ربیع الثانی

تلگراف به گاشان بتوسط رئیس تلگرافخانه گاشان نایب حسین
البته بعد ازوصول این تلگراف فوراً حركت گرده بطهران آمده عارضین در دیوانخانه
عدلیه اعظم حضوراً رسیدگی واحقاق حق شود هرگاه بظرفه وتعلل بگذارید البته مسئول
ومورد موآخذه سخت خواهد شد. امضا

***

وزارت داخله

نمره کتاب ثبت ۲۱۰۷۱ گارتن ۲۹ دوسيه ۴

ضممه ۱ تاریخ خروج غره جمادی الاول

مدیرالسلطنه

شرحی بتوسط مجلس محترم شورای ملی مطابق ۳۹۹۱ در شکایت از نایب حسین و
ماشاء الله خان و سایر پسرهای او نوشته و اظهار داشته بودید رسید از تفصیل آن مستحضر
ومسبوق شدم خیلی محل حیرت وتعجب شد شما حاکم مقدر هستید نیک و بد اینگونه امور
از چشم شما دیده میشود هرگز خلاف گندتبیه نموده مجازات دهید نایب حسین که
احضار شده البته سریعاً او را روانه طهران نمایید که با اشخاصیکه طرف هستند در
دیوانخانه عدلیه اعظم حاضر شود گه رسیدگی واحقاق حق شود ماشاء الله خان رانیز
صریحاً بگوئید که ترک اینگونه حرکات را نماید.

***

وزارت داخله

نمره کتاب ثبت ۲۱۸۷۸ گارتن ۲۹ دوسيه ۴

تاریخ خروج دهم شهر جمادی الاولی ۱۳۲۵

به نواب والا شاهزاده نیرالدوله فرمان فرمای مملکت اصفهان

در باب عارضین گاشانی که از تعدد وسوء رفتار نایب حسین پشت مشهدی شکایت
دارند و بحکومت گاشان حکم شده بود که او را برای رسیدگی بعرايض متظلمین بدار الخلافه
روانه دارد از قرار معلوم مشاهده با اینکه طرف شکایت جمعی است خود را دخیل گار
قراسورانی طرق و شوارع آنحدود نموده و بیان بهانه دست آویز در آمدن بطهران مسامحه
مینماید و بیان ترتیب وجود خود را در آنجا محل احتیاج قرار داده نواب مستطاب والا که
باصفهان تشریف می برد بعد ازورود به گاشان عمل قراسورانی آنحدود را از مشارکیه خلع
گرده بپگری که در ای صحت عمل باشد و اگذار و دست او را بگلی از این گار کوتاه بفرماید
و اگر مقتضی باشد از آنجا تلگرافاً "و یا کتبـاً" قرار عزل او و نصب دیگری را بدھید که زودتر
این بهانه از دست او خارج شود.
(ادامه دارد)